

Araştırma Makalesi ♦ Research Article

Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarında Uygulanan Modüler Öğretim Programlarına İlişkin Meslek Dersi Öğretmenlerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Vocational And Technical High Schools That Are Used In Vocational Course Module For Teaching Program Evaluation Of Teachers 'Views

Fatma ÖZGÜR YAĞIZ¹ Mustafa ÇELİKİTEN²

¹MEB, f.ozgur.yagiz@gmail.com, ORCID: 0009-0009-3915-5521

²Prof.Dr., Erciyes Üniversitesi, celikten@erciyes.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7966-3912

MAKALE BİLGİSİ

Anahtar Kelimeler:

Mesleki ve Teknik Öğretim
Meslek Dersi Öğretmenleri
Modüler Öğretim Programı
Modül

ÖZ

Bu araştırmanın amacı meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarında uygulanan modüler öğretim programının meslek dersi öğretmenleri tarafından değerlendirilmesini sağlayarak araştırma sonucunda elde edilen istatistiksel veriler aracılığıyla konuya yarar sağlayabilecek önerileri sunmaktır. Araştırma, genel tarama modeli ile yapılmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen "Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okullarında Uygulanan Modüler Öğretim Programını Değerlendirmesi Ölçeği" kullanılmıştır. 1. Bölümde meslek dersi öğretmenlerinin cinsiyeti, çalıştığı kurum türü, mesleki kıdem yılı ve konu ile ilgili hizmet içi eğitim alıp almadıkları sorulmuştur. 2. Bölümde meslek dersi öğretmenlerinin görüşlerini almak üzere 49 maddeden oluşan ifadeler yer verilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler MICROSOFT, SPSS 22.0 programı aracılığı ile değerlendirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında şu sonuçlara ulaşılmıştır: Mesleklerin alan adları sektörle uyumluysen içeriklerin sektörle uyumuna daha fazla önem verilerek sürekli güncellenmesi gerekmektedir. Öğretim materyallerine erişim kolay ve rahatken, modüllerin içeriklerinde bilgi tekrarları olması nedeniyle modüllerin düzeltilmesi ve içeriğinin güncellenmesi gerekmektedir. Fiziksel ve donanımsal alt yapı eksikliğinden kaynaklanan sorunlar mesleki ve teknik eğitime ayrılan kaynağın artırılması ile bir ölçüde giderilebilir. Öğrenme-öğretme sürecinin istenilen şekilde gerçekleşmesi özellikle mevzuat kaynaklı birtakım sıkıntılar nedeniyle başarısızlamamaktadır.

ARTICLE INFO

Keywords:

Vocational and Technical Education
Courses for Teachers Modular Curriculum
Competency-Based Programs
Module

ABSTRACT

The aim of this research is to ensure that the modular curriculum applied in vocational and technical secondary education institutions is evaluated by vocational course teachers and to present suggestions that can benefit the subject through the statistical data obtained as a result of the research. The research was carried out with the general screening model. In the collection of the data, the "Scale for the Evaluation of the Modular Curriculum Applied in Vocational and Technical Secondary Schools" developed by the researcher was used. In Chapter 1, it was asked whether the vocational course teachers received in-service training on the gender, type of institution, professional seniority year and subject. In the 2nd section, 49 statements were included in order to obtain the opinions of vocational course teachers. The data obtained in the study were evaluated through MICROSOFT, SPSS 22.0. In the light of the findings obtained from the research, the following conclusions were reached: While the domain names of the professions are compatible with the sector, the contents should be constantly updated by paying more attention to the compatibility with the sector. While access to teaching materials is easy and convenient, modules need to be corrected and their content needs to be updated due to the fact that there are repetitions of information in the contents of the modules. Problems arising from the lack of physical and hardware infrastructure can be eliminated to some extent by increasing the resources allocated to vocational and technical education. The desired realization of the learning- teaching process cannot be achieved due to some problems caused by legislation.

1 GİRİŞ

Meslekî ve teknik eğitim, örgün ve yaygın eğitim şeklinde; ortaöğretim, yüksek öğretim ve özel öğretim kurumlarında ve dahi hayatın içinde istihdam edilecek nitelikli ve kalifiye insan gücü yetiştirmek amacıyla verilen bir eğitim türüdür.

Mesleki eğitim bireyi toplumsal hayata, iş dünyasına ve üst eğitime hazırlamakla birlikte (Ekşioğlu S., 2013, s. 2) işe dönük eğitim olmasından dolayı eğitim sürecinde bile ekonomiye katkı sağlar. Mesleki ve teknik eğitim ile işe dönük eğitimin sağlanması; yetiştirilecek bireylere, sektör gelişimine uygun olarak hazırlanmış öğretim ortamlarının ve programlarının sunulmasıyla mümkün olacaktır (Babaç, 2008).

OSANOR, METEP, METGE, MEGEP Projeleriyle mesleki ve teknik eğitim ve öğretimin güçlendirilmesini hedefleyen, sektörle iş birliğine dayalı, işe dönük programlar hazırlanmıştır. Sürece bakıldığında projelerin dinamik bir anlayışla sektörel gelişmelere uygun olarak geliştirildiği görülmüştür. Megep; milli eğitim sisteminde uygulanan, yüksek bütçeli, uzun süreli, sektör ve sosyal ortaklar açısından geniş katılımın sağlandığı projelerden biridir. Projenin genel hedefi; ülke ekonomisinin ihtiyaç duyduğu yüksek nitelikli ve performanslı ara kademe teknik insan gücünü yetiştirebilen, teknoloji gelişmelerine ve üretimine yatkın mesleki ve teknik eğitim sisteminin güçlendirilerek etkili bir şekilde uygulanmasına desteklemektir. Proje ile mesleki ve teknik eğitim sisteminde baştan sona yeniden yapılanmaya gidilmiştir (Altın, 2008). Bu kapsamda, mesleki öğretim programlarında modüler öğretim sistemi hayata geçirilmiştir (Babaç, 2008, s. 22).

Modül, bir meslek alanının öğretim programında; kendi içinde bir bütün olan, tek başına öğretilebilir içeriğe sahip kendi alanındaki diğer programlarla bütünleşerek daha geniş mesleki işlevler grubu oluşturma özelliği gösteren program birimidir. Modüler sistemde tüm eğitim ve öğretim faaliyetleri modüler bir yapıya göre düzenlenir (EARGED, 2010).

Modüler öğretim programları esnek bir yapıda oluşturulmuştur. Sistemin esnekliği zaman, mekân ve birey boyutunda tanımlanabildiği için bu esnekliğin birden fazla boyutu bulunmaktadır. Öğretim programının zaman esnekliği, değişen beceri gereksinimlerine göre programının güncellenme kapasitesidir. Öğretim programının mekân esnekliği, programın yerel koşullara ve yerel iş piyasasına uygun şekilde biçimlendirilebilir olması anlamına gelmektedir. Öğretim programının bireysel esnekliği ise programın, öğrencinin tercihlerine göre veya öğrencinin belli ihtiyaçlarına göre, özellikle de dezavantajlı durumda olanların ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde biçimlendirilebilir olmasıdır (Seçilmiş & Ünlüören, 2009, s. 5).

Modüler yaklaşımın üstünlükleri ve günümüzde gerekliliği kabul edilmektedir. Modüler mesleki eğitim programları değişik ülkelerde, Türkiye’de resmi ve özel kurumlarda kademeli olarak uygulanmaya konulmuş ve halen uygulanmaktadır (Menteş, 2004, s. 58). Bu araştırma ile MEGEP’ in uygulandığı pilot illerden biri olan Kayseri’ de çalışan öğretmenlerin görüşlerine göre modüler öğretim programlarının değerlendirilmesi hedeflenmiştir.

MEGEP Projesi çerçevesinde uygulamaya konulan modüler program uygulamalarının değerlendirilmesi ve elde edilen sonuçlara göre varsa aksayan yönlerin düzeltilmesi için öneriler geliştirilmesi bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

18. yüzyılda Sanayi Devrimiyle başlayan, 21. Yüzyıla değin teknolojik altyapının sürekli geliştiği üretim dünyasında yerini makinalara bırakma tehdidiyle karşı karşıya kalan insan gücü sürekli gelişmeye ve niteliğini artırmaya mecburdur. Nitelikli insan gücü sistemli ve hedefleri önceden belirlenmiş mesleki eğitimle mümkündür. Mesleki eğitim gelişigüzel verilmemelidir. Mesleki eğitim bir program dahilinde, uzman öğreticiler rehberliğinde, bireyin gelişimine göre verilmelidir.

Mesleki eğitim programları, alanında uzman program geliştiricilerin, sektör temsilcileri, eğitimciler ve diğer paydaşlarla ortak, belli bir sisteme dayalı, yerel koşulları da dikkate alarak oluşturulmalıdır. Mesleki eğitim programları statik değil, dinamik, esnek, sürdürülebilir bir yapıya sahip olmalıdır. Teknoloji değiştikçe, talepler yenilendikçe programların da güncellenmesi, beklentilere cevap vermesi gerekir. Bu durum, programların analize dayalı olarak sürekli değişmesini gerektirir

Bir programın etkililiği programın uygulayıcısı olan öğretmenlerin programı yorumlayışına ve öğrenme-öğretme ortamı düzenleme işindeki ustalıklarına bağlıdır. Öğrenme- öğretim ortamlarının etkili bir

biçimde düzenlenmemesi programın kâğıt üzerinde kalmasına yol açacaktır. Bu nedenle öğretmenler eğitim programlarının etkililiğinde en önemli belirleyici durumundadırlar (Özdemir, 2011).

Gerçekleştirilen bu araştırma kapsamında, yeterliğe dayalı modüler sisteme geçiş uygulamasının, modüler sistem içerisinde modüler öğretim programlarının hazırlanması ve uygulanmasında en önemli göreve sahip olan meslek dersi öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Ülkemizde MEGEP çerçevesinde modüler esasa göre hazırlanan programların uygulama sonuçlarının değerlendirilerek karşılaşılan sorunlara öğretmen görüşleri doğrultusunda çözüm önerileri getirilmesi sistemin başarısı açısından gerekli görüldüğünden bu araştırma önem taşımaktadır.

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin Türkiye’de Mesleki ve Teknik Ortaöğretim kurumlarında uygulanan Modüler Öğretim programına ilişkin görüşlerini demografik değişkenlere göre istatistiksel olarak incelemektir. Ayrıca hangi demografik değişkenlerin öğretmenlerin Modüler Öğretim programına ilişkin görüşlerini etkilediğini belirlemek de bu araştırmanın amaçları arasındadır.

2 MATERYAL VE METOD

2.1 Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, Kayseri ilinde bulunan Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne ve Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarında görev yapan meslek dersi öğretmenlerinin, modüler öğretim programı hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla nicel araştırma türünde yapılmıştır. Araştırma, genel tarama modeli ile yapılmıştır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2004, s. 79).

2.2 Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Kayseri ili merkez ilçeye bağlı olarak çalışan; Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ile Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan meslek dersi öğretmenleri oluşturmaktadır. Kayseri il Millî Eğitim Müdürlüğü istatistik biriminden alınan bilgilere göre araştırmanın evreni 586’ sı erkek, 293’ ü kadın olmak üzere toplam 879’ dur. Araştırmanın örneklemini Kayseri ilinde bulunan random (tesadüfi örneklem) yöntemi ile seçilen 11 Mesleki ve Teknik Lisesi, Mesleki Eğitim Merkezi, Olgunlaşma Enstitüsü, Halk Eğitim Merkezi, Özel Eğitim Meslek Okulunda modüler programla eğitim veren 269 eğitimci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

2.3 Veri Toplama Süreci ve Araçları

Katılımcıların belirli demografik özelliklerini belirlemek amacıyla ölçekten önce anket formunun ön yüzünde meslek dersi öğretmenlerinin cinsiyeti, çalıştığı kurum türü, mesleki kıdem yılı ve konu ile ilgili hizmet içi eğitim alıp almadıkları, almışlarsa aldıkları eğitimin süreleri sorulmuştur. Bu çalışmada asıl uygulama için kütüphane dışında birinci el veri (özgün veri) toplamak amacıyla kendi doğal ortamında yapılan araştırmaların (alan araştırması) tekniklerinden bir tanesi kullanılmıştır: anket formları (Arıkan, 2004,s. 80).

İlk olarak kütüphanelerde kaynak taraması yapılarak ikincil kaynakların dökümü gerçekleştirilmiş ve kuramsal çatı oluşturulmuştur. Ölçek maddelerinin özgün bir çalışmanın ürünü olması amacıyla daha önce kullanılmış bir ölçeği kullanma yoluna gidilmemiş, eşit aralıklı beşli likert tipi ölçek geliştirmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda, (Babaç, 2008), (Seçilmiş & Ünlüören, 2009), (Berk, 2012) ‘in Modüler öğretim programlarına ilişkin yapmış olduğu araştırmalar ve kullandıkları veri toplama araçları incelenmiştir. Bunun için öncelikle kuramsal çatıdan araştırma problemi ile ilgili alınabilecek tüm olası maddeler liste halinde yazılmış, madde havuzu oluşturulmuştur.

Sonrasında ölçek maddelerini sahadan verilerle zenginleştirmek amacıyla alan öğretmenleriyle görüşmeler yapılmış yeni bir madde havuzu oluşturulmuştur. Havuzdan önemli görülen maddeler uzman eşliğinde seçilerek, MEB eğitim uzmanlarının görüşleri de alınarak yeniden düzenlenmiştir. Anket maddeleri 4 ay boyunca uzman gözetiminde birkaç kere gözden geçirilerek iyileştirilmeye çalışılmıştır. Bu süreçte modüler öğretim programı konusunda MEB’ da görev yapan eğitim uzmanlarının görüşleri de alınmıştır.

Anketin geçerliğini sağlamak ve anket ifadeleri incelenmek üzere veri toplama aracı 10 alan öğretmeni ve 5 öğretim görevlisine verilerek maddelerin kullanımına yönelik değerlendirme yapılması istenmiştir. Değerlendirmeler incelenmiş bunun sonucunda ölçeğe yeni şekli verilmiştir. Anket formu demografik veriler ve ölçek maddeleri olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek için soru sayısının en az 5 katı kadar gözleme ihtiyaç vardır. Pilot çalışma için yüz yüze 50 anket uygulanmıştır. Pilot araştırmada yapılan geçici faktör analizi sonucunda bir faktör yapısının oluştuğu görülmektedir. Anket soruları Alpha (Cronbach) yöntemi kullanılarak güvenilirlik testine tabi tutulmuştur. Bu testin sonucuna göre Alpha değeri 0,959 olarak tespit edilmiştir. 5 nolu ifadenin iç tutarlılığı olumsuz etkilediği görülmüş ve bu ifade tekrar gözden geçirilerek öğretmenlere yönelik araştırma yapılmaya başlanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliğinin ortaya koymak için açıklayıcı (açımlayıcı) faktör analizi yöntemi uygulanmıştır. Yapılan Barlett testi sonucunda ($p=0.000<0.05$) faktör analizine alınan değişkenler arasında ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Yapılan test sonucunda ($KMO=0.906>0,60$) örnek büyüklüğünün faktör analizi uygulanması için yeterli olduğu tespit edilmiştir. Faktör analizi uygulamasında varimax yöntemi seçilerek faktörler arasındaki ilişkinin yapısının aynı kalması sağlanmıştır. Faktör analizi sonucunda değişkenler toplam açıklanan varyansı %48.994 olan 4 faktör altında toplanmıştır. Ölçeğe ait oluşan faktör yapısı aşağıda görülmektedir.

Tablo 1. Modüler Öğretim Programı Uygulamasını Değerlendirme Ölçeği Faktör Yapısı

Boyut	Faktör Yüğü	Boyut	Faktör Yüğü
Öğretme Öğrenme Süreci (Özdeğer=16,242; Açıklanan Varyans=14,021; Alpha=0,914)		İçerik (Özdeğer=2,171; Açıklanan Varyans=11,633; Alpha=0,871)	
SUR21	0,703	IC37	0,572
SUR26	0,688	IC35	0,508
SUR28	0,662	IC36	0,449
SUR22	0,646	IC31	0,354
SUR27	0,638	IC32	0,603
SUR18	0,627	IC8	0,771
SUR23	0,622	IC9	0,752
SUR20	0,613	IC10	0,720
SUR29	0,608	IC11	0,716
SUR24	0,601	IC12	0,616
SUR25	0,596	IC13	0,562
SUR30	0,592	IC33	0,585
SUR3	0,583	IC34	0,549
SUR15	0,569	IC2	0,565
SUR16	0,557		
Ölçme ve Değerlendirme (Özdeğer=3,604; Açıklanan Varyans=12,355; Alpha=0,895)		Hedef ve Amaç (Özdeğer=1,990; Açıklanan Varyans=10,985; Alpha=0,871)	
OLC38	0,712	HE14	0,507
OLC39	0,699	HE19	0,468
OLC43	0,687	HE17	0,466
OLC41	0,682	HE5	0,303
OLC40	0,680	HE1	0,604
OLC44	0,671	HE4	0,528
OLC48	0,663	HE7	0,502
OLC46	0,651	HE6	0,459
OLC47	0,633		
OLC49	0,603		
OLC42	0,576		
OLC45	0,586		
Toplam Varyans=%48.994; Genel Güvenirlik (Alpha)=0.954			

Ölçekteki 49 maddenin güvenilirliğini hesaplamak için iç tutarlılık katsayısı olan “Cronbach Alpha” hesaplanmıştır. Ölçeğin genel güvenilirliği $\alpha=0.954$ olarak çok yüksek bulunmuştur. Güvenirliğine ilişkin bulunan alpha ve açıklanan varyans değerine göre modüler öğretim programı uygulamasını değerlendirme ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir araç olduğu anlaşılmıştır.

2.4 Verilerin İstatistiksel Analizi

Araştırmada elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 22.0 istatistik programı aracılığıyla değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerinin belirlenmesinde frekans ve yüzde analizlerinden, ölçeğin incelenmesinde ortalama ve standart sapma istatistiklerinden faydalanılmıştır. Araştırma değişkenlerinin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek üzere Kurtosis (Basıklık) ve Skewness (Çarpıklık) değerleri incelenmiştir. Değişkenlerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Verilerin analizinde parametrik yöntemler kullanılmıştır. Öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerine göre ölçek düzeylerindeki farklılaşmaların incelenmesinde t-testi, tek yönlü varyans analizi (Anova) ve post hoc (Tukey, LSD) analizlerinden faydalanılmıştır.

3 BULGULAR VE YORUMLAR

Öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerine yönelik bulgular aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2. Öğretmenlerin Tanımlayıcı Özellikleri

Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Kadın	74	27,5
Erkek	195	72,5
Okul Türü		
Endüstri Meslek Lisesi	113	42,0
Kız Meslek Lisesi	47	17,5
Mesleki Eğitim Merkezi	54	20,1
Sağlık Meslek Lisesi	19	7,1
Diğer	36	13,4
Kıdem		
0-5 Yıl	12	4,5
6-10 Yıl	30	11,2
11-15 Yıl	66	24,5
16-20 Yıl	72	26,8
21 Yıl Ve Üstü	89	33,1
MÖP İle İlgili Eğitime Katılma Durumu		
Evet	87	32,3
Hayır	182	67,7

Öğretmenler cinsiyete göre 74' ü (%27, 5) kadın, 195' i (%72, 5) erkek olarak dağılmaktadır. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunu erkek öğretmenler oluşturmaktadır. Bu sonuç mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının çalışma saatlerinin fazla olması ve iş alanların çoğunluğunun erkek personel çalıştırmaya yönelik olmasına bağlanabilir.

Öğretmenlerin 113' ü (%42, 0) endüstri meslek lisesi, 47'si (%17,5) kız meslek lisesi, 54' ü (%20,1) mesleki eğitim merkezi, 19' u (%7,1) sağlık meslek lisesi, 36' sı (%13,4) diğer olarak dağılmaktadır. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğretmenleri olduğu görülmüştür.

Bunun nedeni endüstri meslek lisesi, kız meslek lisesi, turizm ve otelcilik meslek lisesi, sağlık meslek lisesi ve ticaret meslek lisesi olarak açılan okulların Mesleki ve Teknik Lise/Anadolu Lisesi olarak tek çatı altında toplanmış olmasına bağlanabilir.

Öğretmenler kıdeme göre 12'si (%4,5) 0-5 yıl, 30'u (%11,2) 6-10 yıl, 66'sı (%24,5) 11-15 yıl, 72'si (%26,8) 16-20 yıl, 89'u (%33,1) 21 yıl ve üstü olarak dağılmaktadır. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun 21 yıl ve üstü süredir öğretmenlik yaptıkları, en az sayıda 0-5 yıl kıdeme sahip oldukları görülmüştür. Buradan son 5 yılda mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında atamaların daha az sayıda olduğu çıkarımına varılabilir.

Öğretmenler MÖP ile ilgili eğitime katılma durumuna göre 87'si (%32,3) evet, 182'si (%67,7) hayır olarak dağılmaktadır. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun modüler öğretim programı ile ilgili bir eğitime katılmadıkları görülmektedir.

Erman (2019), araştırmasında öğretmenlerin MÖP hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları sonucuna varmıştır. Güneşli (2013), araştırmasında katılımcıların % 20,9 u MÖP ile ilgili hizmet içi eğitim aldıkları, % 79,1 inin ise hizmet içi eğitim almadıklarını belirtmiştir. Buna karşın Sert (2007), araştırmasına katılanların % 85, 6 sının MÖP hakkında yeterli bilgiye sahip olduğunu, % 12,9 unun çok az, %1,5 inin ise yeterli bilgiye sahip olmadıklarını belirtmiştir. Burada söz konusu araştırma bilişim teknolojisi alanındaki öğretmenlerine yönelik olması, pilot çalışmalarda bu alanın öğretmenlerine sahada çalışma imkanı verilmesinden dolayı, MÖP hakkında eğitime alındıkları düşünülmektedir. Aktaş' ın (2012) araştırmasında çoğunluğun MÖP hakkında yeterli bilgiye sahip olduğu buna rağmen % 47,4 ünün eksikleri olduğunu belirtmiştir.

Tablo 3. Modüler Öğretim Programı Uygulaması Değerlendirme Puan Ortalamaları

	N	Ort	Ss	Min.	Maks.
Modüler Öğretim Programı Uygulaması Değerlendirme Genel	269	3,245	0,524	1,080	4,570
Hedef ve Amaç	269	3,110	0,603	1,000	4,620
İçerik	269	3,329	0,558	1,000	4,790
Öğretme Öğrenme Süreci	269	3,310	0,592	1,000	4,730
Ölçme ve Değerlendirme	269	3,156	0,654	1,000	5,000

Öğretmenlerin “modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel” ortalaması orta 3,245±0,524 (Min=1.08; Maks=4.57), “hedef ve amaç” ortalaması orta 3,110±0,603 (Min=1; Maks=4.62), “içerik” ortalaması orta 3,329±0,558 (Min=1; Maks=4.79), “öğretme öğrenme süreci” ortalaması orta 3,310±0,592 (Min=1; Maks=4.73), “ölçme ve değerlendirme” ortalaması orta 3,156±0,654 (Min=1; Maks=5) olarak saptanmıştır.

Tablo 4. Modüler Öğretim Programı Uygulaması Değerlendirme Puanlarının Okul Türüne Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	F	p	Fark
Modüler Öğretim Programı Uygulaması Değerlendirme Genel	Endüstri Meslek Lisesi	113	3,147	0,543	4,855	0,001	2,3>1
	Kız Meslek Lisesi	47	3,440	0,546			
	Mesleki Eğitim Merkezi	54	3,404	0,477			
	Sağlık Meslek Lisesi	19	3,135	0,406			
	Diğer	36	3,117	0,438			
Hedef ve Amaç	Endüstri Meslek Lisesi	113	2,981	0,635	5,723	0,000	2,3>1
	Kız Meslek Lisesi	47	3,234	0,542			
	Mesleki Eğitim Merkezi	54	3,394	0,581			
	Sağlık Meslek Lisesi	19	3,033	0,493			
	Diğer	36	2,969	0,499			
İçerik	Endüstri Meslek Lisesi	113	3,240	0,606	4,843	0,001	2,3>1,5
	Kız Meslek Lisesi	47	3,533	0,537			
	Mesleki Eğitim Merkezi	54	3,483	0,519			
	Sağlık Meslek Lisesi	19	3,301	0,407			
	Diğer	36	3,121	0,418			
Öğretme Öğrenme Süreci	Endüstri Meslek Lisesi	113	3,210	0,605	4,006	0,004	2,3>1,4
	Kız Meslek Lisesi	47	3,482	0,633			
	Mesleki Eğitim Merkezi	54	3,494	0,551			
	Sağlık Meslek Lisesi	19	3,105	0,404			
	Diğer	36	3,230	0,539			
Ölçme ve Değerlendirme	Endüstri Meslek Lisesi	113	3,071	0,650	2,744	0,029	2>1,4,5
	Kız Meslek Lisesi	47	3,415	0,731			
	Mesleki Eğitim Merkezi	54	3,205	0,617			
	Sağlık Meslek Lisesi	19	3,048	0,556			
	Diğer	36	3,072	0,595			

Tek Yönlü Varyans Analizi

Öğretmenlerin okul türüne göre modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($F(4, 264)=4,855$; $p=0,001<0.05$). Farkın nedeni; okul türü kız meslek lisesi olanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarının ($\bar{x}=3,440$), okul türü endüstri meslek lisesi olanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarından ($\bar{x}=3,147$) yüksek olmasıdır. Okul türü mesleki eğitim merkezi olanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarının ($\bar{x}=3,404$), okul türü endüstri meslek lisesi olanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarından ($\bar{x}=3,147$) yüksek olmasıdır. Okul türü kız meslek lisesi olanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarının ($\bar{x}=3,440$), okul türü sağlık meslek lisesi olanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarından ($\bar{x}=3,135$) yüksek olmasıdır. Okul türü mesleki eğitim merkezi olanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarının ($\bar{x}=3,404$), okul türü sağlık meslek lisesi olanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarından ($\bar{x}=3,135$) yüksek olmasıdır. Okul türü kız meslek lisesi olanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarının ($\bar{x}=3,440$), okul türü diğer olanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarından ($\bar{x}=3,117$) yüksek olmasıdır. Okul türü mesleki eğitim merkezi olanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarının ($\bar{x}=3,404$), okul türü diğer olanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarından ($\bar{x}=3,117$) yüksek olmasıdır.

Öğretmenlerin okul türüne göre hedef ve amaç puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($F(4, 264)=5,723$; $p=0,000<0.05$). Farkın nedeni; okul türü kız meslek lisesi olanların hedef ve amaç puanlarının ($\bar{x}=3,234$), okul türü endüstri meslek lisesi olanların hedef ve amaç puanlarından ($\bar{x}=2,981$) yüksek olmasıdır. Okul türü mesleki eğitim merkezi olanların hedef ve amaç puanlarının ($\bar{x}=3,394$), okul türü endüstri meslek lisesi olanların hedef ve amaç puanlarından ($\bar{x}=2,981$) yüksek olmasıdır. Okul türü mesleki eğitim merkezi olanların hedef ve amaç puanlarının ($\bar{x}=3,394$), okul türü sağlık meslek lisesi olanların hedef ve amaç puanlarından ($\bar{x}=3,033$) yüksek olmasıdır. Okul türü kız meslek lisesi olanların hedef ve amaç puanlarının ($\bar{x}=3,234$), okul türü diğer olanların hedef ve amaç puanlarından ($\bar{x}=2,969$) yüksek olmasıdır. Okul türü mesleki eğitim merkezi olanların hedef ve amaç puanlarının ($\bar{x}=3,394$), okul türü diğer olanların hedef ve amaç puanlarından ($\bar{x}=2,969$) yüksek olmasıdır.

Öğretmenlerin okul türüne göre içerik puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($F(4, 264)=4,843$; $p=0,001<0.05$). Farkın nedeni; okul türü kız meslek lisesi olanların içerik puanlarının ($\bar{x}=3,533$), okul türü endüstri meslek lisesi olanların içerik puanlarından ($\bar{x}=3,240$) yüksek olmasıdır. Okul türü mesleki eğitim merkezi olanların içerik puanlarının ($\bar{x}=3,483$), okul türü endüstri meslek lisesi olanların içerik puanlarından ($\bar{x}=3,240$) yüksek olmasıdır. Okul türü kız meslek lisesi olanların içerik puanlarının ($\bar{x}=3,533$), okul türü diğer olanların içerik puanlarından ($\bar{x}=3,121$) yüksek olmasıdır. Okul türü mesleki eğitim merkezi olanların içerik puanlarının ($\bar{x}=3,483$), okul türü diğer olanların içerik puanlarından ($\bar{x}=3,121$) yüksek olmasıdır.

Öğretmenlerin okul türüne göre öğretme öğrenme süreci puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($F(4, 264)=4,006$; $p=0,004<0.05$). Farkın nedeni; okul türü kız meslek lisesi olanların öğretme öğrenme süreci puanlarının ($\bar{x}=3,482$), okul türü endüstri meslek lisesi olanların öğretme öğrenme süreci puanlarından ($\bar{x}=3,210$) yüksek olmasıdır. Okul türü mesleki eğitim merkezi olanların öğretme öğrenme süreci puanlarının ($\bar{x}=3,494$), okul türü endüstri meslek lisesi olanların öğretme öğrenme süreci puanlarından ($\bar{x}=3,210$) yüksek olmasıdır. Okul türü kız meslek lisesi olanların öğretme öğrenme süreci puanlarının ($\bar{x}=3,482$), okul türü sağlık meslek lisesi olanların öğretme öğrenme süreci puanlarından ($\bar{x}=3,105$) yüksek olmasıdır. Okul türü mesleki eğitim merkezi olanların öğretme öğrenme süreci puanlarının ($\bar{x}=3,494$), okul türü sağlık meslek lisesi olanların öğretme öğrenme süreci puanlarından ($\bar{x}=3,105$) yüksek olmasıdır. Okul türü kız meslek lisesi olanların öğretme öğrenme süreci puanlarının ($\bar{x}=3,482$), okul türü diğer olanların öğretme öğrenme süreci puanlarından ($\bar{x}=3,230$) yüksek olmasıdır. Okul türü mesleki eğitim merkezi olanların öğretme öğrenme süreci puanlarının ($\bar{x}=3,494$), okul türü diğer olanların öğretme öğrenme süreci puanlarından ($\bar{x}=3,230$) yüksek olmasıdır.

Öğretmenlerin okul türüne göre ölçme ve değerlendirme puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($F(4, 264)=2,744$; $p=0,029<0.05$). Farkın nedeni; okul türü kız meslek lisesi olanların ölçme ve değerlendirme puanlarının ($\bar{x}=3,415$), okul türü endüstri meslek lisesi olanların ölçme ve değerlendirme puanlarından ($\bar{x}=3,071$) yüksek olmasıdır. Okul türü kız meslek lisesi olanların ölçme ve değerlendirme puanlarının ($\bar{x}=3,415$), okul türü sağlık meslek lisesi olanların ölçme ve değerlendirme puanlarından ($\bar{x}=3,048$) yüksek

olmasıdır. Okul türü kız meslek lisesi olanların ölçme ve değerlendirme puanlarının ($\bar{x}=3,415$), okul türü diğer olanların ölçme ve değerlendirme puanlarından ($\bar{x}=3,072$) yüksek olmasıdır.

Tablo 5. Modüler Öğretim Programı Uygulaması Değerlendirme Puanlarının Kıdeme Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	F	p
Modüler Öğretim Programı Uygulaması Değerlendirme Genel	0-5 Yıl	12	3,367	0,387	1,651	0,162
	6-10 Yıl	30	3,182	0,515		
	11-15 Yıl	66	3,121	0,529		
	16-20 Yıl	72	3,290	0,516		
	21 Yıl Ve Üstü	89	3,306	0,537		
Hedef ve Amaç	0-5 Yıl	12	3,135	0,585	1,340	0,256
	6-10 Yıl	30	2,958	0,524		
	11-15 Yıl	66	3,030	0,571		
	16-20 Yıl	72	3,125	0,631		
	21 Yıl Ve Üstü	89	3,205	0,624		
İçerik	0-5 Yıl	12	3,494	0,377	1,259	0,286
	6-10 Yıl	30	3,291	0,576		
	11-15 Yıl	66	3,212	0,586		
	16-20 Yıl	72	3,378	0,532		
	21 Yıl Ve Üstü	89	3,365	0,567		
Öğretme Öğrenme Süreci	0-5 Yıl	12	3,417	0,456	1,404	0,233
	6-10 Yıl	30	3,313	0,599		
	11-15 Yıl	66	3,165	0,626		
	16-20 Yıl	72	3,370	0,578		
	21 Yıl Ve Üstü	89	3,353	0,585		
Ölçme ve Değerlendirme	0-5 Yıl	12	3,313	0,458	1,633	0,166
	6-10 Yıl	30	3,039	0,647		
	11-15 Yıl	66	3,019	0,687		
	16-20 Yıl	72	3,196	0,618		
	21 Yıl Ve Üstü	89	3,245	0,671		

Tek Yönlü Varyans Analizi

Öğretmenlerin modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel, hedef ve amaç, içerik, öğretme öğrenme süreci, ölçme ve değerlendirme puanları kıdeme göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Tablo 6. Modüler Öğretim Programı Uygulaması Değerlendirme Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Modüler Öğretim Programı Uygulaması Değerlendirme Genel	Kadın	74	3,328	0,551	1,599	267	0,111
	Erkek	195	3,214	0,511			
Hedef ve Amaç	Kadın	74	3,159	0,582	0,815	267	0,416
	Erkek	195	3,092	0,611			
İçerik	Kadın	74	3,414	0,565	1,555	267	0,121
	Erkek	195	3,296	0,553			
Öğretme Öğrenme Süreci	Kadın	74	3,400	0,641	1,543	267	0,124
	Erkek	195	3,276	0,571			
Ölçme ve Değerlendirme	Kadın	74	3,249	0,704	1,430	267	0,154
	Erkek	195	3,121	0,632			

Öğretmenlerin modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel, hedef ve amaç, içerik, öğretme öğrenme süreci, ölçme ve değerlendirme puanları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Tablo 7. Modüler Öğretim Programı Uygulaması Değerlendirme Puanlarının MÖP İle İlgili Eğitime Katılma Durumu Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Modüler Öğretim Programı Uygulaması	Evet	87	3,353	0,561	2,349	267	0,020
Değerlendirme Genel	Hayır	182	3,194	0,498			
Hedef ve Amaç	Evet	87	3,201	0,697	1,718	267	0,116
	Hayır	182	3,067	0,549			
İçerik	Evet	87	3,447	0,647	2,423	267	0,028
	Hayır	182	3,272	0,502			
Öğretme Öğrenme Süreci	Evet	87	3,387	0,633	1,481	267	0,140
	Hayır	182	3,273	0,570			
Ölçme ve Değerlendirme	Evet	87	3,301	0,630	2,527	267	0,012
	Hayır	182	3,088	0,656			

Öğretmenlerin MÖP ile ilgili eğitime katılma durumuna göre modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t(267)=2.349$; $p=0.020<0.05$). MÖP ile ilgili eğitime katılanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanları ($\bar{x}=3,353$), MÖP ile ilgili eğitime katılmayanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarından ($\bar{x}=3,194$) yüksek bulunmuştur.

Öğretmenlerin MÖP ile ilgili eğitime katılma durumuna göre içerik puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t(267)=2.423$; $p=0.028<0.05$). Eğitime katılanların içerik puanları ($\bar{x}=3,447$), MÖP ile ilgili eğitime katılmayanların içerik puanlarından ($\bar{x}=3,272$) yüksek bulunmuştur.

Öğretmenlerin MÖP ile ilgili eğitime katılma durumuna göre ölçme ve değerlendirme puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t(267)=2.527$; $p=0.012<0.05$). Eğitime katılanların ölçme ve değerlendirme puanları ($\bar{x}=3,301$), eğitime katılmayanların ölçme ve değerlendirme puanlarından ($\bar{x}=3,088$) yüksek bulunmuştur. Öğretmenlerin hedef ve amaç, öğretme öğrenme süreci puanları MÖP ile ilgili eğitime katılma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

4 SONUÇ

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunu (%72,5) erkek öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğretmenleri olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun 21 yıl ve üstü kıdeme sahip oldukları görülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun modüler öğretim programı ile ilgili bir eğitime katılmadıkları görülmektedir.

Öğretmenlerin modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel, hedef ve amaç, içerik, öğretme öğrenme süreci, ölçme ve değerlendirme puanları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir

Öğretmenlerin okul türüne göre modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanları anlamlı farklılık göstermektedir. Öğretmenlerin okul türüne göre hedef ve amaç puanları anlamlı farklılık göstermektedir. Öğretmenlerin okul türüne göre içerik puanları anlamlı farklılık göstermektedir. Öğretmenlerin okul türüne göre öğretme öğrenme süreci puanları anlamlı farklılık göstermektedir. Öğretmenlerin okul türüne göre ölçme ve değerlendirme puanları anlamlı farklılık göstermektedir.

Öğretmenlerin modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel, hedef ve amaç, içerik, öğretme öğrenme süreci, ölçme ve değerlendirme puanları kıdeme göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Öğretmenlerin MÖP ile ilgili eğitime katılma durumuna göre modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanları anlamlı farklılık göstermektedir. MÖP ile ilgili eğitime katılanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanları MÖP ile ilgili eğitime katılmayanların modüler öğretim programı uygulaması değerlendirme genel puanlarından yüksek bulunmuştur.

Öğretmenlerin MÖP ile ilgili eğitime katılma durumuna göre içerik puanları anlamlı farklılık göstermektedir. MÖP ile ilgili eğitime katılanların içerik puanları MÖP ile ilgili eğitime katılmayanların içerik puanlarından yüksek bulunmuştur.

Öğretmenlerin MÖP ile ilgili eğitime katılma durumuna göre ölçme ve değerlendirme puanları anlamlı farklılık göstermektedir. MÖP ile ilgili eğitime katılanların ölçme ve değerlendirme puanları, MÖP ile ilgili eğitime katılmayanların ölçme ve değerlendirme puanlarından yüksek bulunmuştur.

Öğretmenlerin hedef ve amaç, öğretme öğrenme süreci puanları MÖP ile ilgili eğitime katılma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgulardan ve ulaşılan sonuçlardan faydalanılarak, modüler öğretim sisteminin mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarında uygulanmasında öğretmen açısından karşılaşılan sorunların giderilebilmesi için aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur.

- Modüler Öğretim Programları sektörün ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olmasına rağmen, sektörde yeni teknolojiler, farklı uygulamalar getirilirken programın içeriği değişmemektedir. Programlar sektörün ihtiyaçlarına göre güncellenebilecek yapıdadır ancak atölye ve teknik donanımlarında aynı periyotta güncellenmesi gerekmektedir. Bu konuda Bakanlığın okullara daha fazla destek vermesi gerekmektedir. Aynı şekilde öğretmenlerin yeni öğretim yöntem ve teknikleri ile uygulama becerilerinin de programlara uyarlanması için hizmet içi eğitimlerle desteklenmesi gerekmektedir.
- MÖP uygulamasının tam anlamıyla esnek bir yapıya kavuşturulması için sınıf geçme yönetmeliğinin modül tamamlama sistemini kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.
- Öğrencilere modüler sistemin avantajları, sistemle elde edeceği kazanımlar daha fazla bilgi verilmelidir. Örneğin, öğrenciye sistemin herhangi bir erinden ayrılması durumunda kazanımlarının sertifika ile belgelendirilebileceği yönünde rehberlik yapılabilir.
- Meslek dersi öğretmenleri modüler öğretim programlarına ilişkin genel olarak olumlu görüşlere sahip olmakla birlikte programın uygulanmasına yönelik hizmet içi eğitim faaliyetlerinin sürdürülmesi yararlı olacaktır.
- Modüllerin güncellenmesi, EBA portalında herkes tarafından ulaşılabilir olması MÖP adına olumlu gelişmelerdir. Ancak çalışmaların tüm kazanımları kapsayacak şekilde ve de bir an önce yapılması elzemdir.
- Öğrencilerin bireysel ve grup çalışmasında daha aktif hale gelmesi için öğretmenlerin rehberlik yöntem ve tekniklerinin çoğaltılması, bu amaçla HİE verilmesi, HİE alan öğretmenlere ise eğitimlerin belli periyotlarda yinelenmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Altın, R. (2008). Mesleki Eğitim Sisteminde Yeni Eğilimler ve Modüler Sistem. Ankara: Mesut Matbaacılık.
- Babaç, H. (2008). Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarında Uygulanan Bilişim Teknolojileri Alanı Modüler Öğretim Sisteminin Öğretmenler Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Ana Bilim Dalı, İstanbul.
- Berk, Ş. (2012). Meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarında uygulanan modüler sistemin Provus' un Farklar Modeli ile değerlendirilmesi (312610). Anadolu Üniversitesi.
- EARGED. (2010). Modüler Program Uygulamalarının Değerlendirilmesi. Şubat 12, 2013 tarihinde MEB Eğitimi Araştırma Geliştirme Dairesi Başkanlığı: http://egitek.meb.gov.tr/tamamlanan/Moduler_Program_degerlendirme.pdf adresinden alındı
- Eksioğlu, S. (2013). Mesleki ve Teknik Liselerde Uygulanan Modüler Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Entitüsü, Ankara.
- Menteş, M. (2004). Mesleki Ortaöğretimde Modüler Öğretim Düzenlenmesi: Talaşlı Üretim İçin Program Geliştirme. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Özdemir, S. M. (2011). Toplumsal değişme ve küreselleşme bağlamında eğitim ve eğitim programları: kavramsal bir çözümleme. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, s. 85-110.

Seçilmiş, C., & Ünlüören, K. (2009). Modüler Öğretim Sisteminin Getirdiği Uygulamaların Değerlendirilmesi: Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinde Bir Alan Araştırması. *İşletme Araştırmaları Dergisi* , 1(2), 3-18.

Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.